

INVITASJON TIL SEMINAR OM NÆRINGSLIV OG MENNESKRETTIGHETER

Fiktiv klage til Norges nasjonale kontaktpunkt for OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper

Den internasjonale juristkommisjon - norsk avdeling (ICJ-Norge) ved fagutvalget for virksomheters menneskerettighetsansvar - har gleden av å invitere til årets seminar:

Tid: Torsdag 20. mars 2014 kl. 17:00- 20:00

Sted: Fritt Ord, Uranienborgveien 2 (inngang Parkveien)

Seminaret starter med en fiktiv meglings sak: Et norsk statseid investeringsfond er klaget inn til Norges nasjonale kontaktpunkt for OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper på bakgrunn av et porteføljeselskaps medvirkning til brudd på internasjonal humanitærrett. Saken prosederes av advokatene Anders Ryssdal og Nils Christian Langtvedt. Tvisten tar opp spørsmålet om hvorvidt OECDs retningslinjer gjelder for en statseid investor og hvis så, hvordan. Deretter vil ordstyrer Aslak Bonde og et ekspertpanel innlede til debatt.

Program

17:00 Velkommen

Annie Golden Bersagel, leder, ICJ-Norges fagutvalg for virksomheters menneskerettighetsansvar

17:05 Presentasjon av tvisten

Jul Fredrik Kaltenborn, utvalgsmedlem i ICJ-Norge

17:10 Klagernes prosedyre

Advokat Anders Ryssdal

17:40 Investorens prosedyre

Advokat Nils Christian Langtvedt

18:10 Pause

18:25 Paneldebatt med ordstyrer Aslak Bonde

Deltakere:

- **Jeanett Bergan**, leder ansvarlige investeringer, KLP
- **Tore Bråthen**, professor, Handelshøyskolen BI
- **Hans Petter Graver**, leder, Norges nasjonale kontaktpunkt
- **Gunhild Ørstavik**, seniorrådgiver, Forum for Utvikling og Miljø (ForUM)
- **Nils Christian Langtvedt**, advokat i Schjødt
- **Anders Ryssdal**, advokat i Wiersholm

19:30 Spørsmål fra salen

20:00 Slutt

Bindende påmelding til Elizabeth Guerra Bustan, egb@ilpi.org innen **13. mars 2014**.

Gratis inngang. Enkel bevertning.

ICJ er en uavhengig, internasjonal organisasjon (NGO) med sekretariat i Genève, stiftet i 1952. ICJ består av selve Kommissjonen (60 framstående jurister fra alle verdensdeler) og et 80-talls avdelinger i like mange land. Kommissjonærenes arbeid for menneskerettigheter er internasjonalt anerkjent; de representerer kun seg selv, ikke landene de kommer fra. ICJ-Norge ble stiftet i 2008, og arbeider for å fremme ICJs målsetting i samarbeid med ICJs øvrige organisasjon.

ICJ Norges fagutvalg for virksomhetsansvar ble konstituert 15. september 2009. Fagutvalget består av følgende medlemmer: Lars Oftedal Broch, høyesterettsdommer emeritus; Annie Golden Bersagel, juridisk rådgiver ved International Law and Policy Institute; Kiran Aziz, advokatfullmektig i Ernst & Young; Jul Fredrik Kaltenborn, politiadvokat ved Økokrim; Hanne Steen, juridisk rådgiver ved International Law and Policy Institute; og Mai Vo, dommerfullmektig ved Oslo tingrett.

ICJ-Norge

Postadresse: c/o advokatfullmektig Stine Langlete, postboks 599 Sentrum, 0106 Oslo

E-post: post@icj.no **Nettside:** www.icj.no

Fiktiv klage til Norges nasjonale kontaktpunkt for OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper

Den norske menneskerettighetsorganisasjonen AgoRA har klaget et norsk statseid investeringsfond, Fylkenes Pensjonsfond (FPF), inn til Norges nasjonale kontaktpunkt for OECDs multinasjonale retningslinjer. Klagen omfatter påståtte brudd på OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper på bakgrunn av FPFs investering i det utenlandske selskapet Aluminium Sales Co (ASCO). FPF eier mindre enn 1% av aksjene i ASCO, som i følge klageren skal ha medvirket til brudd på internasjonal humanitærrett i Frilandia. ASCO har ingen virksomhet i Norge. FPF er investert i over 4.000 selskaper i både Norge og i utlandet. FPF er investert i over 4.000 selskaper. Fondets eierpost i ASCO er i størrelsesorden 1,1 milliarder NOK.

ASCO er et multinasjonalt aluminiumsselskap med hovedkvarter i Europa. Gjennom et heleid datterselskap i Frilandia, ASCO-Frilandia, utbygger ASCO en ny bauksittgruve i Frilandia. Forventet utvinning er i en skala på 12 mill. tonn per år. Frilandia er et av de minst utviklede landene i verden, ifølge UNDPs Human Development Index, og har vært preget av interne konflikter mellom myndigheter og opprørsgrupper i over ti år. AgoRAS lokale samarbeidspartner har fått troverdig informasjon om at ASCO-Frilandia har betalt opprørsgrupper for å rydde bort gruveområder, som har vært befolket av sivile, og at opprørsgruppene har begått omfattende brudd på internasjonal humanitærrett mot sivilbefolkningen, blant annet, felles artikkel III i Genève-Konvensjonene. Medlemmene av opprørsgruppen har begått tortur, drap, og voldtekt mot sivile som bor i nærheten av gruveområdet og uttrykt tydelig at den samme skjebne vil ramme enhver som ikke flytter fra området. Videre har samarbeidspartneren fått troverdig informasjon om at ledelsen i ASCO-Frilandia og ASCO har visst at dette foregikk.

AgoRA mener etter dette ikke bare at ASCO og ASCO-Frilandia har overtrådt OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, men også at FPF som investor har overtrådt retningslinjene. AgoRA ønsker derfor å klage det norske selskapet/FPF inn for det nasjonale kontaktpunktet for OECDs multinasjonale retningslinjer. Før innsendelse av klage tok AgoRA direkte kontakt med FPF om de aktuelle forholdene og ba om en nærmere redegjørelse. I sitt svar redegjorde FPF for sin investeringspraksis, men nektet å gi detaljer om enkeltinvesteringer. FPF har til enhver tid flere ansatte som undersøker mulige brudd på FPFs etiske retningslinjer, som er identiske med OECDs retningslinjer, og som kan anbefale eksklusjon eller andre tiltak til FPFs ledelse.

AgoRA var av den oppfatning at svaret fra FPF var utformet på et for generelt grunnlag og ikke besvarte den konkrete henvendelsen. På denne bakgrunn klaget de FPF inn til Norges nasjonale kontaktpunkt. FPF hevder på sin side at fondets investering beløper seg til en minoritetsinteresse på under 1 % og at dette medfører at OECDs retningslinjer ikke kan gjøres gjeldende for fondets investering.

Spørsmålene som Kontaktpunktet skal ta stilling er følgende:

- 1) Om OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper gjelder for statseide FPF.
- 2) Hvis så, hvordan?

OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper: <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/48004323.pdf>